



ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵԿՎԱՐ

0010 ք. Երևան, Կառավարական տուն 1

№ 02/05.2/14246-2026

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵԿՎԱՎԱՐ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ
ԴԱՎԻԹ ԱՌԱՔԵԼՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ պարոն Առաքելյան,

Ձեզ ենք ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում առաջին ընթերցմամբ ընդունված «Ներդրումների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի (Կ-1266-23.02.2026-S<-011/1) վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության առաջարկությունները, լրամշակված նախագիծը, ամփոփաթերթը, ինչպես նաև նախագծում կատարված փոփոխության վերաբերյալ տեղեկանքը՝ գլխադասային հանձնաժողովում քննարկելու համար:

1. Նախագծի 1-ին հոդվածի 3-րդ մասում «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» օրենքին հղում կատարելիս առաջարկում ենք հանել օրենքի վերնագրին հաջորդող «Հայաստանի Հանրապետության» բառերը՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 3-րդ մասի պահանջը, այն է. «Օրենքի լրիվ անվանումը հիշատակելիս հետևյալ հաջորդականությամբ ներառվում են օրենքի վերնագիրը, օրենքի ընդունման տարին, ամիսը (տառերով), ամսաթիվը, հերթական համարը եւ «օրենք» բառը: Օրենքի կրճատ անվանումը հիշատակելիս դրանում նշվում է օրենքի վերնագիրը»:

2. Նախագծի 3-րդ հոդվածի 3-րդ և 4-րդ մասերով սահմանված հասկացությունները առաջարկում ենք տեղափոխել նույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված հասկացությունների շարքում՝ դրանք սահմանելով նոր 4-6 կետերով՝ բոլոր հասկացությունները միմյանցից չտարբերակելու, չտարանջատելու և հոդվածի միևնույն մասում սահմանելու նպատակով:

3. Նախագծի 4-րդ հոդվածում առաջարկում ենք լրացնել նոր 3-րդ մաս հետևյալ խմբագրությամբ.

«3. Ներդրողներն ունեն պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ու պաշտոնատար անձանց ոչ իրավաչափ գործողություններով կամ անգործությամբ, իսկ օրենքով սահմանված դեպքերում՝ նաև իրավաչափ վարչարարությամբ պատճառված վնասի հատուցման իրավունք: Վնասը հատուցվում է սույն օրենքով, այլ օրենքներով, միջազգային պայմանագրերով կամ ներդրողի հետ Հայաստանի Հանրապետության կնքած պայմանագրով նախատեսված կարգով և չափով:»:

Նշված առաջարկի նպատակն է ընդգծել, որ տվյալ նախագծով սահմանված ներդրողների պաշտպանության շրջանակը չի սահմանափակում ներդրողների՝ հանրային

մարմինների կողմից պատճառված վնասի հատուցման իրավունքը: Նշված առաջարկը բխում է նաև Սահմանադրության 62-րդ հոդվածի 1-ին մասից:

4. Նախագծի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասը առաջարկում ենք հանել հետևյալ պատճառաբանությամբ.

Նախագծով նախատեսվում էր բացառիկ հանգամանքներում պետությանը հնարավորություն տալ առանձնահատուկ քաղաքականություն որդեգրելու համար: Մինևույն ժամանակ, ներկայիս ձևակերպումը կարող է խնդրահարույց լինել իրավական որոշակիության և օրենսդրական պրակտիկայի լույսի ներքո: Մասնավորապես, Սահմանադրության 59-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «Յուրաքանչյուր ոք ունի տնտեսական, ներառյալ ձեռնարկատիրական գործունեությամբ զբաղվելու իրավունք: Այս իրավունքի իրականացման պայմանները և կարգը սահմանվում են օրենքով:», իսկ ներդրումային գործունեությունը տնտեսական և ձեռնարկատիրական գործունեության բաղկացուցիչ մասերից է: Բացի այդ, Սահմանադրության 60-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ «Սեփականության իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով՝ հանրության շահերի կամ այլոց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության նպատակով:», իսկ նախատեսվող սահմանափակումների կիրառումն կարող է նշանակել նաև ներդրողի սեփականության իրավունքների սահմանափակում և այլն:

Ներկայացվածի համատեքստում օրենքով սահմանված ազգային ռեժիմը կամ առավել բարենպաստության ռեժիմը չկիրառելու դեպքերն ու կարգը կառավարության հայեցողությանը թողնելը կարող է լինել խնդրահարույց Սահմանադրությամբ վկայակոչված նորմերի տեսանկյունից, հետևապես առաջարկում ենք նախագծի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասը հանել:

5. Նախագծի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասում առաջարկում ենք «պետական մարմինների կողմից» բառերից առաջ լրացնել «Հայաստանի Հանրապետության» բառերը, իսկ «անհարկի ձգձգումների» բառերից հետո լրացնել «, ներառյալ օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով սահմանված ժամկետների, իսկ այդպիսի ժամկետ սահմանված չլինելու դեպքում՝ համապատասխան գործընթացի բնույթով պայմանավորված ողջամիտ ժամկետների խախտմամբ կատարված ձգձգումների,» բառերը՝ տվյալ նորմի ձևակերպումը առավել հստակեցնելու նպատակով:

6. Նախագծի 8-րդ հոդվածի 4-րդ մասում առաջարկում ենք «քանի դեռ համապատասխան գործի առանձին, փաստերի հիման վրա իրականացված հետազոտության արդյունքում» բառերը փոխարինել «քանի դեռ հաշվի առնելով և վերլուծելով համապատասխան գործի առանձին փաստերը՝» բառերով՝ տվյալ նորմի ձևակերպումը առավել հստակեցնելու նպատակով:

Նախագծի 8-րդ հոդվածի 5-րդ մասում առաջարկում ենք «անհրաժեշտ է իրականացնել յուրաքանչյուր գործի առանձին, փաստերի հիման վրա հետազոտություն» բառերը փոխարինել «անհրաժեշտ է հաշվի առնել և վերլուծել յուրաքանչյուր գործի առանձին փաստերը» բառերով՝ տվյալ նորմի ձևակերպումը առավել հստակեցնելու նպատակով:

Նախագծի 8-րդ հոդվածի 6-րդ մասում առաջարկում ենք «միջոցառումները» բառից առաջ լրացնել «և վերահսկողական» բառերը՝ տվյալ նորմի ձևակերպումը առավել հստակեցնելու նպատակով:

7. Նախագծի 9-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետում առաջարկում ենք «էական ձգձգումների» բառերից հետո լրացնել «, ներառյալ՝ օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով սահմանված ժամկետների, իսկ այդպիսի ժամկետ սահմանված չլինելու դեպքում՝ համապատասխան գործընթացի բնույթով պայմանավորված ողջամիտ ժամկետների խախտումների,» բառերը՝ տվյալ նորմի ձևակերպումը առավել հստակեցնելու նպատակով:

Նախագծի 9-րդ հոդվածում առաջարկում ենք լրացնել նոր 6-րդ կետ հետևյալ բովանդակությամբ.

«6) օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված և ներդրողներին ու ներդրումներին վերաբերելի այլ միջոցներից:»:

Նշված առաջարկը պայմանավորված է ներդրողների իրավական պաշտպանության միջոցները չսահմանափակելու և հոդվածով նկարագրված ցանկը բաց պահելու նպատակով:

8. Նախագծի 10-րդ հոդվածի 1-ին մասում առաջարկում ենք «երաշխիքները և պաշտպանությունները» բառերից հետո լրացնել «, բացառությամբ նրանց, որոնք համընդհանուր սահմանադրական կիրառություն ունեն,» բառերը՝ հստակեցնելով, որ որևէ անձ չի զրկվում սահմանադրորեն ամրագրված իր երաշխիքներից:

9. Առավել հստակություն ապահովելու նպատակով՝ նախագծի 14-րդ հոդվածի 2-րդ մասը առաջարկում ենք խմբագրել հետևյալ բովանդակությամբ.

«2. Հայաստանի Հանրապետությունը կարող է իր համաձայնությունը տալ վեճը միջազգային արբիտրաժում լուծվելուն, եթե համաձայն գործող օրենքների, ներդրումային համաձայնագրերի, միջազգային կամ այլ պայմանագրերի, որոնց նա կողմ է հանդիսանում, վեճերի լուծումն ընդդատյա է Հայաստանի Հանրապետության դատարաններին: Նման համաձայնությունը պետք է լինի գրավոր և հստակ:»:

Նշված առաջարկը հիմնավորվում է նրանով, որ եթե օրենքներով, ներդրումային համաձայնագրերով, միջազգային կամ այլ պայմանագրերով սահմանված են, որ պայմանագրի հետ կապված վեճերը լուծվում են միջազգային արբիտրաժում, ապա նման դեպքերում Հայաստանի Հանրապետության համաձայնությունը չի էլ պահանջվի, քանի որ այն իրենից արդեն պարտավորություն կներկայացնի, այլ ոչ թե իրավունք: Հետևաբար, այս նորմի առումով պետք է հստակեցնել, որ խոսքը գնում է այն դեպքերի մասին, երբ վեճերի լուծումն ընդդատյա է Հայաստանի Հանրապետության դատարաններին:

10. Նախագծի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասում առաջարկում ենք՝

1. «ինչպես նաև» բառերը հանել՝ տվյալ նորմի շարահասությունը շտկելու նպատակով,

2. «մեթոդաբանությամբ» բառը փոխարինել «կարգով» բառով՝ հստակեցնելով, որ տվյալ կետում խոսքը գնում է ներդրումների, այդ թվում՝ ներդրումային խթանների մշտադիտարկման և գնահատման կարգի մասին:

11. Նախագծի 20-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետը հանել, իսկ 3-րդ կետում «ներկայացվել են պետական աջակցության համար» բառերից հետո լրացնել «՝ սահմանելով յուրաքանչյուր ներդրումային ծրագրին ներկայացվող պահանջները, չափանիշները, պայմանները» բառերը՝ նախագծի 3-րդ և 4-րդ կետերի բովանդակությունը մեկտեղելու, առավել հստակ ձևակերպելու նպատակով: Բացի այդ, բացակայում է ներդրումային ծրագրերի մասով լիազոր մարմին ներկայացնելու կարգի մասին վկայակոչելու անհրաժեշտությունը, քանի որ լիազոր մարմին ներկայացնելու կարգը

յուրաքանչյուր դեպքում սահմանվում է պետական աջակցության կոնկրետ ծրագրով:

Նախագծի 20-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետում առաջարկում ենք «համակարգի մեթոդաբանությունը» բառերը փոխարինել «կարգը» բառով՝ հստակեցնելով, որ տվյալ կետում խոսքը գնում է ներդրումների, այդ թվում՝ ներդրումային խթանների մշտադիտարկման և գնահատման կարգի հաստատման մասին:

Վերը նշված փոփոխություններով պայմանավորված առաջարկում ենք շտկել Նախագծի 20-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված կետերի համարակալումը:

12. Նախագծի 21-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետում «,» կետադրական նշանը առաջարկում ենք փոխարինել «'» կետադրական նշանով, իսկ 4-րդ կետը առաջարկում ենք շարադրել հետևյալ բովանդակությամբ.

«4) իրականացնում է սույն օրենքով և այլ օրենքներով սահմանված այլ լիազորություններ:»:

Նշված առաջարկը պայմանավորված է տվյալ նորմի ձևակերպումը հստակեցնելու և Սահմանադրության 159-րդ հոդվածին համապատասխանեցնելու նպատակով: Մասնավորապես, Սահմանադրության 159-րդ հոդվածի համաձայն՝ «Պետական կառավարման համակարգի մարմիններն են նախարարությունները, ինչպես նաև Կառավարությանը, վարչապետին և նախարարություններին ենթակա այլ մարմիններ, որոնց կազմավորման կարգը և լիազորությունները սահմանվում են օրենքով: Այս դրույթից հետևում է, որ լիազոր մարմնի լիազորությունները չեն կարող սահմանվել Կառավարության որոշումներով, այլ կարող են սահմանվել բացառապես օրենքներով:

13. Նախագծի 22-րդ հոդվածի 2-րդ և 6-րդ մասերում առաջարկում ենք «օգոստոսի 4-ի» բառերը փոխարինել «հուլիսի 31-ի» բառերով՝ «Օտարերկրյա ներդրումների մասին» օրենքի ամբողջական անվանումը շարադրելիս դրա ընդունման ամսաթիվը շտկելու նպատակով՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 3-րդ մասի պահանջը:

Նախագծի 22-րդ հոդվածի 7-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերում «<<» բառերը առաջարկում ենք փոխարինել «Հայաստանի Հանրապետության բառերով»՝ հապավումներից խուսափելու նպատակով:

14. Նախագծի ամբողջ տեքստում ցանկացած հոլովաձևով նշված «Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն» բառերն առաջարկում ենք փոխարինել համապատասխան հոլովաձևով «Կառավարություն» բառով՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջը, ինչպես նաև այն հանգամանքը, որ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ կիրառվում է «Կառավարություն» տարբերակը:

Հարգանքով՝

/ԱՐԱՅԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ